

Výkladové stanovisko Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže k požadavkům zadavatele na formální stránku zpracování nabídek a předložení nabídek dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení § 44 odst. 3 zákona č. 137/2006, o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZ“) stanoví, že zadávací dokumentace musí obsahovat alespoň

- a) obchodní podmínky, včetně platebních podmínek, případně též objektivních podmínek, za nichž je možno překročit výši nabídkové ceny,
- b) technické podmínky (§ 45) nebo zvláštní technické podmínky (§ 46a), je-li to odůvodněno předmětem veřejné zakázky,
- c) požadavky na opatření k ochraně utajovaných informací (§ 46b), je-li to odůvodněno předmětem veřejné zakázky,
- d) požadavky na zabezpečení dodávek (§ 46c), je-li to odůvodněno předmětem veřejné zakázky,
- e) požadavky na varianty nabídek podle § 70, pokud je zadavatel připustil,
- f) požadavek na způsob zpracování nabídkové ceny,
- g) podmínky a požadavky na zpracování nabídky,**
- h) způsob hodnocení nabídek podle hodnotících kritérií,
- i) požadavek na podání nabídky pouze v elektronické podobě prostřednictvím elektronického nástroje, pokud tak zadavatel stanovil, a
- j) jiné požadavky zadavatele na plnění veřejné zakázky.

V zákoně jsou jako povinný obsah zadávací dokumentace uvedeny mj. podmínky a požadavky na zpracování nabídky. Při formulaci podmínek a požadavků na zpracování nabídek by se měli zadavatelé zaměřit zejména na věcnou stránku, tj. co má být obsahem nabídek, jaké údaje týkající se předmětu veřejné zakázky, jeho realizace apod. mají dodavatelé v nabídkách uvést, aby mohl zadavatel nabídky vzájemně objektivně srovnávat a vyhodnotit soulad nabídky se zadavatelem vymezenými podmínkami.

Zadavatele nicméně formulace citované zákonné náležitosti obsahu zadávací dokumentace nesprávně svádí k tomu, že své požadavky směřují na formální stránku zpracování nabídek, přestože formální stránka nabídek o kvalitě nabízeného předmětu plnění či jeho realizaci nevyovídá. Proto není vhodné, aby zadavatel stanovoval podmínky a požadavky, které nemají vazbu k realizaci veřejné zakázky – jako je např. číslování jednotlivých listů nabídky číselnou řadou, požadavek, že nabídka

bude tištěna na bílém papíře, bude opatřena předělovými listy, bude zabezpečena proti manipulaci, na každém listě nabídky bude podpis apod. Takové formální podmínky a požadavky zásadně ztěžují práci dodavatelům, kteří se při zpracování nabídek soustředí na splnění formálních podmínek a nevěnují tolik pozornosti věcné náplni své nabídky.

Sám zákon upravuje formální postup zadavatelů při zadávání veřejných zakázek dostatečně a není nutno tuto stránku zákona ve smyslu kladení formálních požadavků na zpracování nabídek dále prohlubovat. Smyslem zákona je nastavit taková pravidla, aby byl zadavatel schopen získat ekonomicky nejvýhodnější nabídku. Kladením de facto dalších formálních „překážek“ může zadavatel odradit potencionální dodavatele od podání nabídky, čímž sníží konkurenci dodavatelů, a tedy i možnost vybrat nabídku skutečně nejvhodnější.

Jestliže se už zadavatel rozhodne některé z formálních požadavků na zpracování nabídek v podmínkách zadávacího řízení uvést, je vhodné formulovat takové požadavky pouze jako doporučující, jejichž nesplnění nebude mít za následek vyloučení uchazeče ze zadávacího řízení.

Současně s nevhodnými požadavky na formální zpracování nabídky zadavatelé často požadují rovněž předložení originálu nabídky a několika jejích kopií.

K uvedenému Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) uvádí, že každý z účastníků zadávacího řízení, a to jak zadavatel, tak uchazeči o veřejnou zakázku, nese své náklady v souvislosti se zadávacím řízením sám. Zadavatel tudíž nesmí přenášet své náklady, které může případné kopírování nabídek přinést (za účelem získat více vyhotovení), na dodavatele.

Požadavek na více vyhotovení nelze podřadit pod podmínky a požadavky na zpracování nabídky [§ 44 odst. 3 písm. g) ZVZ], neboť kopie nabídky není vlastní nabídkou k realizaci veřejné zakázky. Absence kopie/í nabídky proto nemůže být důvodem k vyloučení dodavatele z další účasti v zadávacím řízení.

Co se týká rozhodovací praxe Úřadu týkající se nastíněné problematiky, lze odkázat na rozhodnutí ze dne 13. 4. 2015, sp. zn. S45/2015/VZ (potvrzené rozhodnutím předsedy Úřadu ze dne 15. 10. 2015, sp. zn. R121/2015/VZ), rozhodnutí ze dne 18. 9. 2013, sp. zn. S206/2013/VZ či rozhodnutí ze dne 12. 4. 2011, sp. zn. S507,508,518/2010/VZ.

Závěrem Úřad uvádí, že ZVZ je ke dni 1. 10. 2016 v plném rozsahu nahrazen zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“). Problematiku požadavků na zpracování nabídky upravují zejm. ustanovení § 37 odst. 2 ZZVZ, podle kterého zadavatel může stanovit požadavky na obsah, formu nebo způsob podání žádostí o účast, předběžných nabídek nebo nabídek, resp. ustanovení § 103 odst. 2 ZZVZ (platné pro nadlimitní režim), dle kterého zadavatel v zadávací dokumentaci může uvést doporučený způsob zpracování nabídky. Dosavadní rozhodovací praxe Úřadu ke stanovení formálních požadavků na zpracování nabídky zadavatelem se použije přiměřeně.

Aktualizováno ke dni 30. 9. 2016